

Katholm

Fortsættes side 14 og 15

» Mit daglige arbejde og Katholm Gods fylder så rigeligt, og manden, som er tiltænkt mig, skal nok dukke op på rette tid og sted.

Marie Therese Collet
godsejer

Gæster af Guds nåde

Godsejer: Den nye ejer på Katholm Gods, Marie Therese Collet, er fjerde generation af familien Collet på godset. Nytænkning går respektfuldt hånd i hånd med historien og traditionen i bestræbelserne på at bevare et velholdt og smukt gods.

TOMMY JERVIDAL
jpaarhus@jp.dk

Da min oldefar, Holger Collet, købte Katholm Gods i 1916, følte han stor trang til at delagtiggøre andre i forpligtelserne på en herregård, og derfor indskrev han et vers om det i murværket,« siger Marie Therese Collet og peger op på indramningen i muren over hovedbygningens sydlige tårn. Med sirlige, gotiske bogstaver står der:

Vi bygge os Borg, vi bygge os Fæste, endog vi er kun fremmede Gæste.

Gud unde os her at bygge og bo, saa vi kan fange den evige Ro.

»Min oldefaders pointe var, at selv om vi bygger stort og flot med voldgrav omkring, så skal vi huske på, at vi kun er gæster af Guds nåde. I dag lyder den slags selvfølgelig lidt gammeldags, men oversat til nutidsdansk handler det om at få fred og ro i sindet, som er evigt aktuelt. Grundholdningen bag, at man bør have en ydmyg tilgang til at bo på en borg eller en herregård, gælder stadigvæk,« pointerer den 28-årige Marie Therese Collet under rundturen på Katholm Gods, som på en af sensommerens lune solskinsdage fremstår usædvanlig smukt og idyllisk i de store skovarealer syd for Grenå.

Fra den gamle stenbro over voldgraven er der frit udsyn til den gamle forpagterlænge, og her er to håndværkere i fuld gang med reovering af vinduerne.

»Vi har haft to mand i gang med vinduerne i snart to år, men nu er vi heldigvis snart færdige. Selv om træet er op mod 200 år gammelt, fejler det ingenting. Rammerne slibes i bund for maling, grundes og males to gange, og glasset sættes i med kit. Alt repareres som i gamle dage, ikke noget med termoruder og gummilister her,«

fortæller Marie Therese Collet med et smil og fortsætter:

»Termoruder har det med at punktere, og gummilister mørner, inden der er gået 30 år. For byboere lyder det måske som lang tid, men på Katholm, som er over 400 år gammelt, ser vi gerne, at en reovering kan holde de næste 100 år. Vinduerne på Katholm er lavet af kerne-træ i en kvalitet, som slet ikke kan opdrives i dag, og det får én til at spekulere over, hvorfor nye byggematerialer konstant bliver ringere og gammelt håndværk uddør,« reflekterer Marie Therese Collet og peger på den omfattende effektivisering og mekanisering i byggeindustrien og landbruget som afgørende faktorer.

»Vi lever i en tidsalder, hvor alting koncentrerer sig i stadig større enheder for at være rentable. På verdenshavene sejler A.P. Møller Mærsk med tusindvis af containere i stadig større skibe, og på samme måde udvikler landbruget sig mod stadig større enheder. For en generation siden var der 160.000 landbrug, i dag er der omkring 6.000, og især kyllinge- og svineproduktionen drives på stadig større farme,« konstaterer Marie Therese Collet, mens vi går over til en af godsets biler, en Honda CRV firehjulstrækker, for at køre ud og besøge markerne og skoven.

Samdrift med naboerne

»På Katholm har vi for længst valgt den animalske produktion fra. Indtil for få år siden havde vi en omfattende kartoffelproduktion, men i dag koncentrerer vi os om de almindelige kornsorter, og siden jeg overtog driften af Katholm sidste år, er jeg indgået i et driftsfællesskab med to af vores nabofamilier. Sammen med brødrene Zacho og brødrene Blach på nabogårdene driver vi nu sammen 2.700 ha jord, hvoraf Katholm bidrager med 1.170 ha,« fortæller Marie Therese Collet, som er meget glad for

driftsfællesskabet.

»Vi sparer penge ved storindkøb af gødning og sprøjtemidler, og såningen og høsten på markerne tager driftsledelsen sig også af. På den måde kan jeg stadig fortsætte mit arbejde som projektcontroller i Tivoli nogle år endnu, mens min far, som ynder at kalde sig for ulønnet forvalter, har det overordnede opsyn. På grund af driftsfællesskabet kan vi nøjes med én fast ansat, som er vores fantastiske gartner, Ellen Margrethe. Til vedligeholdelsesarbejde som vinduesreoveringen, hører vi firmaer udefra,« forklarer Marie Therese Collet. Hun er ofte hjemme på Katholm i forlængede weekends, men glæder sig til at flytte ind på Katholm.

Fra København til Katholm

»Indenfor de næste fem år stopper jeg med mit arbejde i København og flytter fast ind på Katholm, og så bliver min hovedopgave at trimme indtægtskilderne og igangsætte nye indtægtsfremmende initiativer. Det handler om at få Katholm til at stå på så mange ben som muligt, og i gode høstår er det vigtigt, at vi lægger penge fra til de omkostningstunge reoveringer,« forklarer Marie Therese Collet, som glæder sig til fremtidige udfordringer, men lige nu gælder det årets høst.

Fra bilen kan vi se flere marker, som endnu ikke er høstet, fordi voldsomme regnbyger har gjort kornet så vådt, at mejetærskeren ikke kan høste det.

»Vi arbejder meget med avanceret teknik til både vand-

HOVEDPUNKTER

■ Marie Therese Collet overtog i 2007 Katholm Gods fra sine forældre, Peter og Birgitte Collet.

■ Sammen med to nabogårde driver godset 2.700 ha jord, heraf bidrager Katholm med 1.170 ha.

Tæt på badestrand

Katholm Gods på Djursland er en af Danmarks ældste og smukkeste renaissancebygninger. I over 400 år har Katholm ligget syd for Grenaa, omgivet af betagende skov og lige ud til en af Danmarks bedste badestrande, Fuglsang Strand.

Katholm Gods er et gedigent byggeri fra renessancen med voldgrav hele vejen rundt. Der hører 1.170 ha jord til godset, som er fordelt på 520 ha landbrugsjord og 650 ha skov.
Foto: Tommy Jervidal

ing og dræning af markerne, så vi kan vande i tørkeperioder og dræne, når det regner meget, men en optimal høst kræver altid lidt hjælp fra Vorherre. Under høsten i år har vi haft den nyeste mejetærsker fra New Holland på prøve. Det er en effektiv maskine på 600 hestekræfter med et skær på 35 fod, eller cirka 10 meter, og den kan klare hele fem hektar korn i timen,« forklarer Marie Therese Collet, mens vi kører forbi husene Præstens Bro og Jagthyttten, som Katholm gods udlejer på ugebasis. Begge huse ligger ugenneret midt i naturen omgivet af mark og skov, med kort afstand til stranden.

Stabile og rolige lejere

»Præstens Bro, som er et 170 m² luksus bjælkehus, opførte vi for et par år siden for at imødekomme familier med behov for alle bekvemmeligheder, mens Jagthyttten på 92 m² fortrinsvis er beregnet til folk med mindre komfortbehov, som ønsker at være ét med naturen,« fortæller Marie Therese Collet, som udlejer 13 lejemål under Katholm gods. Det er skovfoged- og skovløberhuse, stuehuse til de enkelte hovedgårde og desuden er der fire store lejemål på mellem 100-300 m² i forpagterlængen.

»Vi sætter stor pris på stabile og rolige lejere, der har forståelse for den historiske side af Katholm, og når lejerne behandler tingene ordentligt, afsætter vi gerne ekstra penge til vedligeholdelse. For nylig har vi lagt stråtag på et af skovløberhusene med samme lejere i 11 år, og selv om det var dyrt, var det den smukkeste løsning,« fortæller Marie Therese Collet, mens vi ankommer til et nyt sommerhusprojekt ved Ramskovgård nord for Katholm.

»Vi er i fuld gang med at udvikle sommerhusområdet "Fuglsang-Strand", som ligger tæt på Grenaa. Det har været længe undervejs, men nu er der udstykket 25 grunde mellem 1.700-2.600 m², som er til salg.

KATHOLM GODS

1588-91 opførte Thomas Fasti Katholms nord- og østfløj.

1616 købte Albert Skeel Katholm og opførte vestfløjen.

1724 købte Poul Rosenørn Katholm.

1839 købte Karen Blixens farfar, A.W. Dinesen, Katholm.

1876 overtog W.L. Dinesen godset og restaurerede hovedbygningen.

1916 købte Holger Collet godset og udvidede avlsgården.

1942 overtog Carl Fr. Collet godset og opførte arbejderboliger.

1971 overtog Peter Collet godset og opførte i 1992 en kartoffelcentral.

2007 overtog Marie Therese Collet godset.

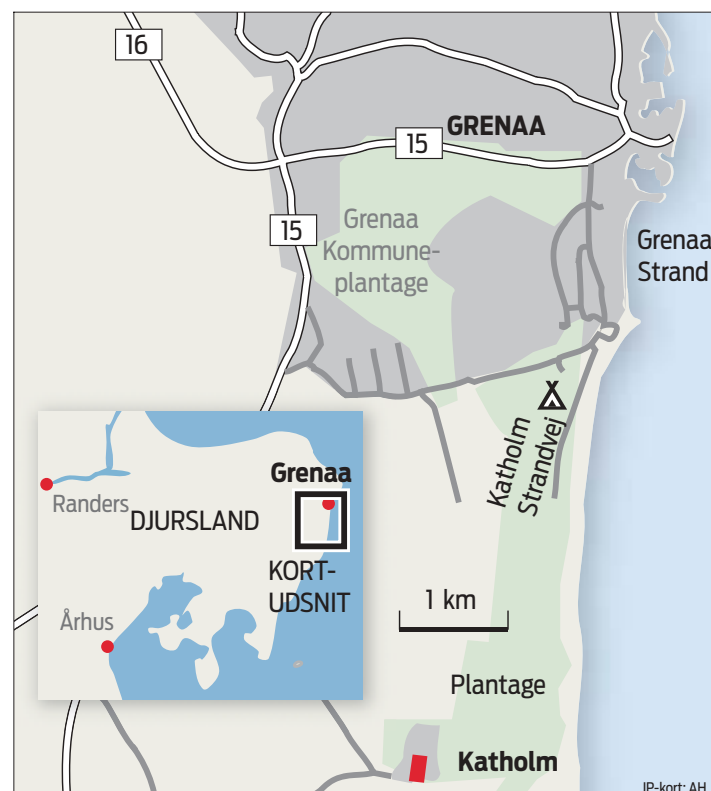
Vi mener, at det er et unikt sted, som også har mulighed for på sigt at blive godkendt til helårsbeboelse. Derfor er vi meget fortrøstningsfulde, selv om hele boligmarkedet ligger underdrevet i øjeblikket,« siger Marie Therese Collet. Indtil videre er der påfyldt jord, etableret grusvej og blevet beplantet, så området giver et godt indtryk af det fremtidige sommerhusområde.

Ingen kæreste – endnu

Under turen tilbage til Katholm slipper Marie Therese Collet ikke for spørgsmålet, om hun måske har en kæreste, som kan være med til sikre en ny arving til Katholm.

»Jo, der har da været kærester,« siger Marie Therese Collet og blinker lidt med de grønne øjne, inden hun fortsætter:

»Men manden, jeg ønsker at dele resten af mit liv med, har jeg ikke mødt endnu. Imidlertid er det ikke noget, som jeg tænker over. Mit daglige arbejde og Katholm Gods fylder så rigeligt, og manden, som er tiltænkt mig, skal nok dukke op på rette tid og sted,« slutter Marie Therese Collet.

Karen Blixen på Katholm

■ Karen Blixens farfar, Adolph Wilhelm Dinesen, købte Katholm Gods i 1839. Som barn besøgte Karen Blixen ofte Katholm.

TOMMY JERVIDAL

jpaarhus@jp.dk

Forfatteren Karen Blixen (1885-1962) blev i sin barndom og ungdom stærkt præget af livet på de danske herregårde. Ganske vist var barndomshjemmet, Rungstedlund, som faderen, Wilhelm Dinesen, havde købt i 1879, ikke nogen herregård, men det var Katholm Gods, som farbroderen, Wentzel Laurentz Dinesen, havde arvet i 1876 efter Karen Blixens farfar.

Iskolernes sommerferie besøgte Karen Blixen ofte Katholm, og i hendes fortællinger er det tydeligt, at naturen og herregårdsmiljøet i slutningen af 1800-tallet og frem til år 1900 har været en stor inspirationskilde.

I 1951 holdt Karen Blixen en række radioforedrag, hvori hun kom ind på svundne tiders mennesker, deres ideer og virkelighedsopfattelser.

Med sin helt specielle drævende udtale og accent, fortalte Karen Blixen bl.a. historien om, hvordan en ældre stivnakke af en onkel omkring år 1900 havde udtalt til en flok piger, at hvis han så en pige køre på cykel, så havde han ret til at give hende én i enden.

Pigerne blev oprørte, men det tog onklen sig naturligvis ikke af. I radioforedraget nævner Karen Blixen ikke onklens navn, men det kunne være Lars Dinesen, som ofte deltog i familiefester på Katholm.

Løgne-Lars

Nogle år inden, Karen Blixen døde, blev hun interviewet af Morgenavisen Jyllands-Postens kulturjournalist Jens Kruuse, og i den forbindelse fortalte hun en historie om netop Lars Dinesen fra en familiefest en sommerdag på Katholm:

»I familien var de slemme til at kalde Lars for Løgne-Lars, men det var nu ikke pænt. Han løj ikke. Men måske var det ikke altid helt sandt, hvad han sagde,« fortalte Karen Blixen og fortsatte:

»Lars havde deltaget i prinsesse Dagsmars bryllup med zarens søn i 1866 i Sct. Petersborg, og det elskede han at fortælle om til familiefesterne på Katholm. Under festen i Vinterpaladset havde de fået kaviar, masser af kaviar. En kæmpemæssig stør var båret ind med bugen fyldt op med kaviar, og Lars fortalte, at der var mere end rigeligt til hele bryllupsselskabet!«

»Min skeptiske tante afbrød ham straks og sagde:«

»Nej, Lars, det kan ikke passe! Hvordan i alverden fik de sådan en stor fisk båret ind?«

»Onkel Lars sendte min tante et koldt, men roligt blik og svarede:«

»Seks negere!«

Flest nåletræer

Skovbruget udgør ca. 650 ha inklusiv hede og strand. Skovbruget består af 70 pct. nåletræ. Den resterende del er løvtræer, juletræer og pyntegrønt.

Boliger til leje

Katholm Gods har 18 udlejningsboliger i form af skovfoged- og skovløberhuse, land- og stuehuse til de enkelte hovedgårde. Alle ligger tæt ved skov og strand.

Indvendig bærer Katholm Gods præg af den rigt udskårne byggestil, som var karakteristisk for renæssancen. Her har Marie Therese Collet fat i håndtaget til datidens avancerede låsesystem, som fylder godt i den prægtige egetræsdør. Dørlåsen bærer årstallet 1596. Foto: Tommy Jervidal

Fra Tivoli til herregårdsdrift

■ Marie Therese Collet har været vidt omkring forskellige erhverv, som har rustet hende til den fremtidige opgave som leder af Katholm Gods.

TOMMY JERVIDAL
jpaarhus@jp.dk

»Jeg er glad for, at jeg fik min første skoletid på Mølleskolen, som er den lokale folkeskole i nærheden af Katholm. Det var ni trygge år, som gav en god ballast, da jeg tog til Herlufsholm Kostskole for at tage min studentereksamen,« fortæller Marie Therese Collet.

Hun valgte at blive matematisk student, fordi hun er god til tal og har den overbevisning, at sprog bedst læres i udlandet.

For teoretisk

»Efter et års arbejde på restaurant i England, begyndte jeg på polit-studiet, som var meget teoretisk. Derfor sprang jeg over på Landbohøjskolens økonomiuddannelse, som var mere jordnær og relateret til den virke-

lige verden, og efter endt uddannelse fik jeg det grønne bevis,« fortæller Marie Therese Collet, som indimellem også tog job på et revisionskontor.

På Landbohøjskolen valgte hun emnet »Fremtidsperspektiver for de danske herregårde i historisk perspektiv« som speciale.

Fra jord til bord

»Det var oplagt som emne at sætte fokus på herregårdenes fremtidsperspektiver, og selv om det ikke er muligt at drage nogen endelig konklusion, dertil er forudsætningerne for forskellige fra herregård til herregård, så tegner der sig nogle generelle tendenser. For eksempel kan herregårde med fordel lave specialproduktion på fødevarer, så forbrugeren kan følge produktet fra »jord til bord«,« mener Marie Therese Collet, som gerne ser, at vores politikere giver herregårdene en større prioritet, fordi de er en del af alle danskeres fælles kulturarv.

»Næsten alle danskere har

» Næsten alle danskere har nogle bedsteforældre eller andre slægtninge, som for et par generationer siden arbejdede eller var tilknyttet en herregård. «

Marie Therese Collet
godsejer

nogle bedsteforældre eller andre slægtninge, som for et par generationer siden arbejdede eller var tilknyttet en herregård. På grund af mekaniseringen er antallet af arbejds- og tjenestefolk reduceret voldsomt, men det er vigtigt, at ejendommene bevares for eftertiden. Derfor ser jeg gerne at vedligeholdelsesbyrden lettes ved, at herregårdene slipper for at betale moms på deres omkostningstunge renovationer« oplyser Marie Therese Collet, som er glad for, at hendes far, Peter Collet, har været god til at holde Katholm i god stand.

»Efter min eksamen på Landbohøjskolen blev jeg ringet op af projektafdelingen i Tivoli A/S i København, som bl.a. havde hørt, at jeg var god til overskue et projekt og på bedste jysk manér kunne tale med håndværkere. Jeg blev tilbudt en stilling som projektmedarbejder, eller projektcontroller som stillingen hedder, og siden januar 2007 har jeg siddet i Tivoli og været med til udvælge nye forlystelser og renovere forskellige bygninger i forlystelsesparken, bl.a. Nimbybygningen med restauranter, hotel og selskabslokaler.«

Vil du være med til at lege far, mor og børn i skilsmisse, hvor mor ender i en et-værelses, fordi hun aldrig lige kom med på skødet?

Mange danskere vælger at leve sammen i papirløse forhold. Det, der starter med at virke dejligt og nemt, kan ende i et mareridt, hvis én af jer pludselig dør, og der ikke er skrevet testamente. Tænk det utænkelige og få et Familietjek. Så kan I sikre hinanden, inden det er for sent.

Bestil tid til et Familietjek hos advokat Monica Kromann på telefon 86 18 11 02 eller e-mail: mk@advokatkromann.dk

Prisen for et Familietjek er 3.125 kr. inkl. moms

Tænk det utænkelige

Skt. Clemens Stræde 1, 2
8000 Århus C
www.advokatkromann.dk

KROMANN
advokatfirma

Danske
FAMILIEadvokater

Hjemmeside

Læs mere om Katholm Gods på www.katholm-gods.dk

Få hundrede meter, før man kommer til Katholm Gods fører vejen igennem en tæt skovbevoksning. Foto: Tommy Jervidal

I Katholm skov ligger tidligere skovfoged- og skovløberhuse, som udlejes af Katholm Gods. Et af de charmerende skovløberhuse har netop fået nyt stråtag. Foto: Tommy Jervidal

Da kammerherre Holger Collet i 1916 købte Katholm Gods, fik han indgraveret dette vers over indgangen til det sydøstlige tårn. Foto: Tommy Jervidal

fortæller Marie Therese Collet.

Arbejdet har været en attraktiv udfordring, fordi det ligger tæt på hendes livsfilosofi: At bevare kulturværdierne, samtidig med at man tilpasser sig nutiden og fremtiden.

Nyttig erfaring og viden

»Jobbet som projektcontroller i Tivoli giver mig nyttig erfaring og viden, som skal bru-

ges konstruktivt til at generere nye indtægter, når jeg flytter hjem til Katholm. Det har jeg planlagt skal ske inden for de næste fem år, og til den tid bliver det spændende for alvor at tage udfordringen op. Jeg er klar, når tiden er moden,« siger Marie Therese Collet, som er glad for at bo i København, men ser frem til om nogle år at være en aktiv del af den daglige drift på Katholm.

»Jobbet som projektcontroller i Tivoli giver mig nyttig erfaring og viden, som skal bruges konstruktivt til at generere nye indtægter, når jeg flytter hjem til Katholm. Det har jeg planlagt skal ske inden for de næste fem år. «

Marie Therese Collet
godsejer

BLÅ BOG**Marie Therese Collet**

Født i 1980 på Katholm Gods.
Har en lillesøster og to ældre halvsøskende.

Skolegang på Mølleskolen, en lokal folkeskole.
Matematisk student 1998 fra Herlufsholm Kostskole.

Arbejde på restaurant i England i et år.

Fra 2000-01 studier på polit-studiet, Kbh. Universitet.
Fra 2001-06 studier på Landbohøjskolen, uddannet som jordbrugsøkonom, cand. oecon. agro.

Fra 2004-07 ansat på et revisionskontor.
Fra 2007 projektcontroller i Tivoli A/S i København.

2007 overtog Katholm Gods.

Trods Katholm i Århus

■ Ejendommen Trods Katholm på Fredens Torv i Århus er en af byens få eksisterende stenhuse fra renæssancen.

TOMMY JERVIDAL

jpaarhus@jp.dk

Ifølge en video om Århus fra 1977 betyder navnet Trods Katholm "lige så godt som Katholm", men den udlægning er den tidligere ejer af Katholm Gods, Peter Collet, ikke enig i.

»Da ejeren af Katholm, en-

ken Christence Bryske i 1606 opførte det anselige stenhus, Trods Katholm i Århus, var det fordi, at hun var vred på myndighederne, som ikke ville lade hende gennemføre byggeplanerne på Katholm. Hun byggede derfor på "trods" af myndighederne et stenhus i Århus, så hun havde to bopæle,« forklarer Peter Collet.

Driftigt ægtepar

»Christence Bryske havde været gift med ægtemanden Thomas Fasti, som var død i

1600, og det driftige ægtepar havde opført Katholms nordre og østlige fløje i 1588. Derefter havde de påbegyndt en vestfløj, men byggeriet måtte opgives, fordi midlerne ikke var til det. Imidlertid stoppede det ikke den driftige Christence Bryske. Hun holdt hof med holstenske lån, og mere end 60 år gammel opførte hun Trods Katholm, som hun dog kun havde glæde af i fem år, eftersom hun døde i 1611,« fortæller Peter Collet. I trappetårnet på Katholm fremviser han en

gedigen indskriftstavle med Thomas Fastis og Christence Bryskes våbenmærker.

Havnede på kirkegården

»Det er lidt pudsigt med indskriftstavlen, fordi den af ukendte årsager var havnet på Saxild kirkegård, hvor den havde ligget i et par hundrede år. Først i 1888, da Emil von Holstein Rathlau donerede den til Karen Blixens farbror, Wentzel Laurentzius Dinesen, kom den her til Katholm, hvor den retmæssigt hører til,« forklarer Collet.

»Da ejeren af Katholm, enken Christence Bryske i 1606 opførte det anselige stenhus, Trods Katholm i Århus, var det fordi, at hun var vred på myndighederne. «

Peter Collet
tidl. godsejer

Ejendommen Trods Katholm, som er opført i massive granitsten bag pudsen, ligger i Århus centrum som en hjørneejendom på Fredens Torv i krydset Mindegade og Mindebrogade. I dag bebos den fredede ejendom af et arkitekt- og ejendomsfirma. Foto: Tommy Jervidal

S A L L I N G

DAGENS TILBUD

STATUS Tights
Normalpris pr. par 59,95
PR. PAR KUN 29,95
5 PAR NU KUN **100,-**
FRA MANDAG KL. 9.30 TIL HAM

SPORTS STATE Strik
Flere farver.
Normalpris op til 499,-
NU KUN **99⁹⁵**

Stuen.

TILBUDS ØEN

FEMILET Nattøjskolektionsprøver
Normalpris op til 399,-
PR. DEL NU KUN **49⁹⁵**
FRA MANDAG KL. 9.30 TIL HENDE

DREAMS | BY ISABELL KRISTENSEN
ESPRIT LA PERLA
Udvalgt linge
Normalpris pr. del op til 499,-
BH NU KUN **69⁹⁵**

TRUSSER NU KUN **49⁹⁵**
www.salling.dk

Salling

Stuen. Århus 86 12 18 00
Aalborg 98 16 00 00